

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по изработване проект за Конституция
на Република България

ПРОТОКОЛ

На 19 юни 1991 г. се проведе заседание на Комисията по изработване проект за Конституция на Република България при

ДНЕВЕН РЕД :

По проекта за Конституция.

Към проекта се прилага списък на присъствувалите.

Заседанието беше открито в 14,00 ч. и ръководено от господин Любен Корнезов - заместник-председател на комисията.

- 0 -

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Както си спомняте от вчера, а и днес съобщих, колегата Петков, който е между нас, е направил предложение по чл. 80а. Той предлага, всъщност, нов текст, който прочетохме вчера, сега ще ви го припомня. Нека да вземем отношение по него, респективно да го предложим евентуално в пленарната зала. Ще направим това, ако е необходимо, разбира се. Ние не можем да кажем на господин Цветков да не го поддържа - той може да го поддържа и въпреки нашето становище.

И така, нека да обсъдим. Член 80: Ще ви припомня систематичното му място - "Народното събрание избира..." еди-какви си комисии. Следващият текст, който предлага господин Цветков е: "Народното събрание създава постоянна приемна по жалби, предложения и петиции на гражданите. Правилата за дейността ѝ се определят от Народното събрание." Мотивите са: в чл. 44 бе гласувано правото на граждани да отправят жалби, предложения и петиции до държавни органи. Това право трябва да бъде гарантирано. Една от най-съществените гаранции е създаването на конституционно закрепване на съответен орган към Народното събрание. Досега действащите приемни показват ненадеждност, но законовият вакуум

за тяхното действие пречи благородният замисъл и предназначенията винаги да се довеждат до край - това са мотивите. Ако имате накратко нещо да допълните, за да вземем отношение.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Как ще функционира тази приемна, както правилно каза господин Грозданов - тя ще бъде обект на Правилника, но аз смятам, че в Конституцията задължително трябва да бъде закрепено наличието в бъдещите народни събрания на такава приемна, защото да работи правилно едно събрание, то не може да се доверява само на нормотворческия заряд на народните представители и техните разбирания, а и на онзи непрекъснат поток, който приижда отвън и който би могъл да се канализира, а не както сега значителна част от него отива встрани. Това е същината на идеята, за да можем по-пълно да обхванем процесите в страната, обратната връзка с обществеността и това е типично и ще бъде необходимо за усиленото нормотворчество през следващите години, а и по-нататък. Още повече, ще сме в дълг пред гражданите по отношение на молбите, жалбите и предложенията. Знаете, че в страната има взрив, който може би вече носи негативни последици - доверие между граждани и държава е сериозно разкъсано и ние трябва час по-скоро да го закърпим.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Други колеги ще вземат ли отношение? Напомням текста: "Народното събрание създава постоянна приемна по жалби, предложения и петиции на гражданите. Правилата за дейността им се уреждат от Народното събрание."

Господин Стоилов, имате думата?

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Може би в известна степен има основание в това предложение, поне що се отнася до петициите, защото ние предвиждаме подобна възможност и главно би трябвало парламентът да се занимава с такива петиции - т.е. на колективни искания, които са подкрепени от определен брой граждани и са насочени главно към законодателството.

Що се отнася до жалби, предложения, приемна - това е твърде рисковано от една страна, а от друга, е неефективно, защото парламентът няма никакви средства да разреши тези жалби. Той трябва да се превърща в една транспортна организация, която да ги препраща на едно или друго ведомство, на съда или на други неща, но с това пък той донякъде вече се заангажира и като че ли възкресяваме неефективността на досегашната система в тази

материя. Това са част от другите проблеми.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Разбирам Ви. Тя може прекрасно да се допълни с идеята за парламентарен защитник. Колкото до средствата и до обременяването - това е само началото. По-нататък, другото Народно събрание би могло прекрасно да допълни чрез създаване на регионални структури по молби, жалби и предложения на граждани, които да се финансират от народните представители по места. По този начин не утежняваме бюджета. Да бъде една своеобразна фуния на всичко онова ценно, което може да обслужва нормотворческата дейност, да се гарантира потокът, доверието, защото ако ние не отговаряме и не изпълняваме в някаква степен, не задоволяваме претенциите и очакванията на гражданите, потокът намалява и спира. Просто този поток трябва да бъде гарантиран.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Ние затова предлагаме статутът на парламентарния защитник, който, обаче, е нещо по-тясно, но той отпадна и ние загубихме възможността да го разширим в идеалните граници.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: В Правилника за ползването може да се доразвие идеята с регионални структури и да се получи завършен вид.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Проблемът безспорно е съществен и заслужава внимание, но друг е въпросът дали това е конституционен текст. Народното събрание създава постоянна приемна.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Не е ли по-подходящо тогава да кажем в същия текст, вземайки старата редакция, да се постави на гласуване въпросът дали да има парламентарен защитник или не, защото това е в границите на парламентарния живот. Той вече ще се занимава с проверки за нарушение на основните права. Това е нещо по-различно от обичайния поток жалби.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Парламентарен защитник означава една седмица време за Народното събрание - трябва да ви е ясно това.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Мисълта ми е, че предложението за отклоняването или приемането - то е същ ото.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Мисълта ми е тази, че ако искаме да осигурим една седмица спорове - нека да я включим.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колегата Цветков няма предвид точно парламентарния защитник, но тези неща безспорно са свързани.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Имам друг въпрос: ако я има тази приемна Народното събрание е орган на власт - какво ще направи след като пристигне жалбата и намери, че жалбата е основателна?

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Както казах, по-нататък в Правилника ще се уточнят функциите на тази приемна - като модел какво би могло да направи. Би могло да се районират жалбите, да се направи селекция за законодателно извлечение на равнище Народно събрание, а там, където има необходимост от решаване на жалбата, дубликат да се препрати копие към съответния регион, където съответната структура по молби, жалби и предложения, да свърши...

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Но тя пак няма да може да реши въпроса. Пак няма да може да го реши.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нека да решим въпроса.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Имайте предвид едно нещо: административният съд се създава като институция, тъкмо за да реши тези въпроси. При това в никакъв случай законодателна власт не може да се ангажира с решаване на текущи въпроси, които изискват обективна намеса. Смятам, че в случая не е най-подходящо това предложение по простата причина, че тази жалба, отправена до Административния съд, стигнала до Върховния административен съд, ако повдига сериозни въпроси по законодателството, по нарушение на Конституцията, по правилата за Конституционния съд, ще стигне до Конституционния съд най-накрая. С други думи, ще мине през всички сериозни правораздавателни инстанции в единия случай, а в другия случай може да се намеси и Конституционният съд и тогава всяка намеса пък на тези органи би била ефективна.

Докато Народното събрание може да има само пожелателен ефект, да изпраща на някого нещо, за да го реши - аз не мога да му внуша даже и какво решение, защото тогава пък му накърнявам правата. Тогава накърнявам правата му на суверенитет. С други думи, не е удачна тази институция.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Бих искал да взема отношение по този въпрос. В разширената формулировка на предложението го включвам. Според специалистите само от 8 до 10 процента от средногодишния дял на жалбите могат да се насочат към пренатовареното съдопроизводство, така че да обърнем внимание на останалите 90 процента

и точно това е идеята, същината. Не е за тези 8-10 процента, които действително е необходимо да бъдат насочени към съда, а за останалите, които бихме могли по някакви други пътища да намерят някакво...

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Ценко, съжалявам, пак ще те прекъсна, но истината... Господин Кюранов ще ме подкрепи в случая - истината беше, че в България се създадоха бюра "Жалби", за да бъде изместено правосъдието от неговата функция. Тогава, когато се унищожаваше системно правораздаването като институт, то беше заместено с "жалби". Съдията ще реши някак делото и ще дойдеш при мен, а аз ще му разпоредя на съдията да направи обратното. Това беше смисълът на жалбите при еди-кой си. Да се връщаме към това ми се струва, че не е редно. Не говоря за опасност. То противоречи на принципите на всякаква демокрация.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Мисля, че тази ревност от страна на юристите, която съм срещал и на други места, е неоснователна.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Не става дума за ревност. Старая се да бъда обективен.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Този въпрос може да бъде решен в правилника - за прием на жалбите. Все пак, ако прецени събрание-то, може да има, както и сега, Комисия по жалбите, която ще може да функционира. Тя и сега има някаква приемна, комисията приема.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Тук също има един проблем, който е донякъде технически и заради който трудно можем да вместим тази идея, тъй като ние никъде не определяме вътрешната структура на Народното събрание. Ние не казваме какви служби има, за да посочваме "някои от тях". Ако имахме някаква разгърната структура - това вече е въпрос на Правилника за вътрешната структура на парламента.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Колегата каза, че еди-какъв си процент от жалбите се отнасяли за спорове, които са от компетентността на съдилищата, но на мен ми се струва, че тази статистика не би могла да е правилна, защото гражданите се жалват обикновено при нарушено право и застрашено право, а тези жалби при нарушено или застрашено право са от компетентността на административните съдилища и Павлов е абсолютно прав, като казва, че бюрата и тези структури по жалбите бяха създадени именно когато беше ликвидирано административното правораздаване. Сега, когато го

възстановяваме, тези структури ще бъдат напълно излишни. Даже и Върховен административен съд, ако приемем разгърнатата система на административното правораздаване - да се създадат и регионални административни съдилища, съобразно постъпленията, напълно ще станат излишни.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колега Цветков, ако Вие поддържате Вашето становище, ние ще го поставим.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Съвсем накратко искам да взема думата - това е мнение на Бойко Кръстев за процентите и за изследванията. И на други места са правени подобни изследвания. Искам да подчертая, че това е само началото на един по-цялостен проект за обхващане на тези проблеми с молбите, жалбите и предложенията на гражданите.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Сега има и Закон за молбите, жалбите и предложенията на гражданите.

ЦЕНКО ЦВЕТКОВ: Трябва да подсигурием гарантиран поток от информация към Народното събрание. Как ще го гарантираме, ако примерно не обръщаме внимание на писмата или не отговаряме на тези проблеми. Ние трябва да разполагаме с някакви прерогативи, някаква възможност, за да подсигурием тази връзка с обществеността. Ето това е проблемът. Смятах и продължавам да смятам, че е необходимо да се фиксира конституционно.

ЧАВДАР КЮРАНОВ: Каква е връзката с Центъра за социологически изследвания, който е подчинен на Народното събрание?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Проблемът е дали е конституционна материя на това ниво. Лично аз също имам резерви не върху проблема, а дали в Конституцията ние да кажем: "Народното събрание създава приемна". Това е нещо, което ме смущава.

Господин Цветков, ако Вие държите, разбира се, ние ще го поставим в пленарната зала и там ще се реши.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Въпросът е дали да го поставим на гласуване. Той ще бъде споменат, проблемът, но дали все пак да го подлагаме на гласуване?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Той не го оттегли, ще го поставим и ще трябва да се гласува.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: За това става дума.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре.

Колеги, да вървим напред.

Член 87. Има няколко предложения. Първото предложение е на Красен Станчев. Той смята, че в първата алинея, където: "Народното събрание ратифицира и денонсира със закон международни договори..." - той смята, че трябва да отпадне "със закон" и да стане: "Народното събрание ратифицира и денонсира международни договори, които..." и т.н.

Господин Бойко Димитров е тук. Според мен, той също би могъл да ни бъде полезен, но идеята, която е вложена и която ние анализирахме - всички ратифицирания и денонсирания на международни договори трябва да става с някакъв акт, а този акт при Народното събрание трябва да бъде закон. Ние решихме да бъде със закон. Ако сега не се каже "със закон" - видът на акта, ако мога така да се изразя, някак си остава висящ.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Той е индивидуален по същество, така че това ще бъде пак особен вид закон, но тук проблемът не е за формата на акта. Нали в международната практика няма законодателно изискване?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не изключва.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Процедурно ще утежни нещата.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нека уважим тогава предложението.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Въпреки че досега се казваше "Министерският съвет с постановление приема еди-какво си..." - т.е., има аналогия, че когато се въвеждат нормативни разпоредби, е нормативен и актът, въпреки че той по същество в случая не е закон.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Въпросът е в първата алинея със закон и формата... Да сложим и във втората "ратифицират" и т.н.

И така, значи уважаваме. Добре.

Точка 1. Трифон Георгиев...

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Извинявайте, че връщам дискусията, но тук с господин Грозданов спорихме дали впоследствие, ако става дума за международни договори, по които ние сме страна и те стават неразделна част от нашето вътрешно законодателство, ще стигнем ли тогава с решение да го превърнем в неразделна част от нашето вътрешно законодателство?

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Може и със закон.

Нормите, залегнали в договорите, които ратифицира Народното събрание, трябва да се трансформират във вътрешно право. Става дума за тези, които се ратифицират. На мен ми се струва, че щом се отнася за трансформация в норма на вътрешното право, трябва да бъде със закон, а не с решение.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Този проблем има друго практическо значение. Ние отложихме решаването на въпроса за мнозинството, с което се приемат законите и ако приемем, че ще има някакво, макар и минимално, квалифицирано мнозинство - да речем, повече не от присъстващите, а от половината, или за някои закони особено - в случая формата закон би била необходима да остане, ако ние искаме да ги вместим в това мнозинство, с което се гласуват други актове с подобни значения. Той няма друго практическо значение и проблемът, така че по-сигурно е да не го пипаме. Може да си създадем нови проблеми, нищо не решаваме, ако го махнем.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нищо не решаваме, но искаме с цялото си желание да уважим веднъж господин Красен Станчев.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Все пак, това не е аргумент по същество.
(Смях и оживление в залата)

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Текстът е добър, да остане текстът

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Какво пречи пък на Народното събрание да приече, че този акт трябва да го ратифицира със закон?

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Нищо не пречи.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Нищо не пречи. Ние не казваме "формата на акт".

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: А тогава, когато е договор, който няма да бъде част от националното право? Тогава с решение съвсем спокойно се приема.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Парламентът има различни мнозинства за решение и за закон. То винаги ще прибягва към ...

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ако отидем на така наречените "органически закони".

БОЙКО ДИМИТРОВ: Действително има международни договори, които не пораждат изменение в нормите на вътрешното право и необходимост от изменение на законите и действително могат да бъдат ратифицирани с решение, но това би могло да се реши като

се добави някаква алинея или уточнение - правно технически не мога да бъде достатъчно прецизен, в която да се каже, че в зависимост от характера на договора той се ратифицира и денонсира с решение или със закон.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Трябва да се каже, че когато поражда права, ...

БОЙКО ДИМИТРОВ: Не, когато поражда законови последици.

ПРЕДС. ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Те са описани в съдържателно отношение. Става дума за задължения на държавата.

ЛЮБЕН ГРОЗДАНОВ: Вижте договорите какво съдържание имат. Много съществени въпроси са това.

БОЙКО ДИМИТРОВ: Има едно изключение, което поражда такива затруднения. Това се отнася до участие на Република България в международни организации. Така, както е формулирано, има много международни организации, участието в които не поражда правни последици. Между другото, според мен, не би следвало и всички международни договори, отнасящи се до участието на международни организации - например, има организация за борба... конвенции за... те не са правителствени, но има правителствени, които са ведомствени и това би било претрупване.

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТ ЗА КОНСТИТУЦИЯ
НА БЪЛГАРИЯ

ПРИСЪСТВЕНА КНИГА

14.00

Заседание. 19. VI. 198 г.

Председател

Гиньо Гочев Ганев

Зам.председател

Любен Андонов Корнезов

Зам.председател

Стоян Димитров Ганев

Зам.председател

Елена Петкова Кирчева

Секретар

Янаки Боянов Стоилов

ЧЛЕНОВЕ:

1. АЛЕКСАНДЪР АСЕНОВ ДЖЕРОВ

2. АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛЕВ ЛИЛОВ

3. АЛЕКСАНДЪР ТРИФОНОВ ТОМОВ

4. АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ ДИМОВ

5. АНГЕЛ СТОЯНОВ МОМОВ

6. АТАНАС ГАНЕВ РАДЕВ

7. ВАСИЛ ТРИФОНОВ ДОЛАПЧИЕВ

8. ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ ИВАНОВ

9. ВИКТОР ГЕОРГИЕВ ВЪЛКОВ

10. ВЛАДИСЛАВ ЖЕЛЯЗКОВ ДАСКАЛОВ

11. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ПИРИНСКИ

12. ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ ДИМИТРОВ

13. ДИМИТЪР ПЕТРОВ ЛУДЖЕВ

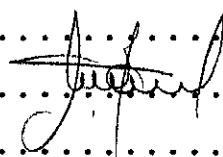
14. ЕЛКА ГЕОРГИЕВА КОНСТАНТИНОВА

15. ИБРАХИМ ТОСУН ТАТАРЛЪ

16. ИВАН ЗАПРЯНОВ ГЛУШКОВ

17. ЙОРДАН АНДРЕЕВ СТОЯНОВ

18. ЙОРДАН ТОЧЕВ КУКУРОВ

19. КАЛИН НИКОЛОВ ДИМИТРОВ
20. КИРИЛ СТОЯНОВ ЖЕЛЕВ
21. КРАСИМИР АНДРЕЕВ ПРЕМЯНОВ
22. КРУМ СПАСОВ НЕВРОКОПСКИ
23. ЛЮБЕН НАЙДЕНОВ ГРОЗДАНОВ
24. ЛЮБОМИР ЛАЛОВ ИВАНОВ
25. МАРИАНА СИМЕОНОВА ХРИСТОВА
26. МЕДИ ДОГАНОВ ДОГАНОВ
27. МИЛАН ДРЕНЧЕВ ЛАЗАРОВ
28. МИРОСЛАВ ДИМИТРОВ ДЪРМОВ
29. МИХАИЛ НЕДЯЛКОВ САВОВ
30. НЕНЧО МАРИНОВ НЕНЧЕВ
31. НИКОЛАЙ ГЕНЧЕВ ПАВЛОВ
32. НОРА КРАЧУНОВА АНАНИЕВА
33. МИТРОПОЛИТ ПАНКРАТИ НИКОЛОВ ДОНЧЕВ
34. ПЕТЪР АНТОНОВ ДЕРТЛИЕВ
35. ПЕТЪР ЗАХАРИЕВ КОРНАЖЕВ
36. ПЕТЪР КИРИЛОВ БЕРОН
37. ПЕТЪР СТЕФАНОВ ОБРЕТЕНОВ
38. РОСЕН ХУБЕНОВ СТОИЛОВ
39. РОСИЦА АНАСТАСОВА СБИРКОВА
40. РУМЕН ИЛИЕВ ВОДЕНИЧАРОВ
41. РУМЯНА НИКОЛОВА ШУБЕКОВА
42. СНЕЖАНА ДАМЯНОВА БОТУШАРОВА
43. СОНЯ КРУМОВА МЛАДЕНОВА
44. СПАС АТАНАСОВ МУЛЕТАРОВ
45. СТЕФАН ДИМИТРОВ САВОВ
46. СТОЯН БОРИСОВ СТОЯНОВ
47. ТОДОР НИКОЛОВ ЛЮЦКАНОВ
48. ТРИФОН ДИМИТРОВ МИТЕВ
49. ХРИСТО ИВАНОВ ХРИСТОВ
50. ЧАВДАР ЙОРДАНОВ КЪРАНОВ
51. ЮЛИ ЮЛИЕВ БАХНЕВ
52. ЯНКО НИКОЛОВ ЯНКОВ

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature